

Kurjer Łódzki

Nowy

Odzianik polityczny, społeczny i literacki

CENA PRENUMERATY: w Łodzi z odroczonym do domu i na prowincji rocznie Mk. 36, półrocznie Mk. 18, kwartalnie Marek 9, miesięcznie Mk. 3. Zagranicą kwartalnie Mk. 10,50

Piątek, 19 kwietnia 1918 r.

CENA OGŁOSZEŃ: Na stronie 1-jej i w tekście mk. 1,75 f. z wiersz pęt. jedno-linowy. Nekrologja i Reklamy 75 f. za wiersz pęt. Ogłoszenia zwyczaj. 50 f. za wiersz pęt. Drobnopięt. 7 f. za wyraz

Loteria Klasowa na Inwalidów Wojennych

w Królestwie Polskim.
(2-ga Loteria Klasowa Legionów Polskich.)

Warszawa, Trębacka 2. Warszawa, Trębacka 2.

32,000 losów — 16,000 losów i 1 premia wygrywają razem

3 MILJONY 335.000 MAREK

Słowne wygrane: 300,000, 180,000, 150,000, 125,000, i wiele innych

Celem umożliwienia wszystkim granie na naszej loterii — losy podzielono na połówki, ćwiartki i ósemki.

Cena losu w każdej klasie 26 marek.

1/2 losu 13 mk., 1/4 losu 6 mk. 50 fen., 1/8 losu 3 mk. 25 fen.

Ciągnięcie pierwszej klasy 22 i 24 maja 1918 r.

Główne wygrane w I-jej klasie 25,000, 10,000, 5,000 mk. i wiele innych.

Z uwagi na utrudnienia komunikacyjne termin wnoszenia podań o kolekty przedłużony dla prowincji do 1 maja 1918 r.

DRUGA LOTERJA KLASYCZNA

na rzecz towarzystw kulturalno-oświatowych

Główna wygrana 350,000 marek.

Ciągnięcie I-jej klasy d. 7 i 10 maja 1918 r. Opłata za cały los 24 mk.

Zarząd, Warszawa Królewska 23.

Odłożenie koncertu na „Gniazdo”.

Artyści warszawscy z ważnych, a niezależnych od nich przyczyn w dniu 16.IV nie mogli przybyć na koncert na dochód Towarzystwa Opieki nad Dziećmi „Gniazdo”, wobec czego za zawód, który spotkał licznie przybyłą publiczność Zarząd Gniazda najuprzejmiej przeprosza i oświadcza, że koncert ten odbędzie się z udziałem tych samych artystów w początkach maja, przyzem bilety nabyte na ten koncert będą ważne.

O dniu koncertu nastąpią osobne zawiadomienia

**ZARZĄD
T-wa Opieki nad Dziećmi
„GNIAZDO”.**

Dziś o godz. 8 wiecz.

w Sali Koncertowej

odczyt ks. Czesława

Oraczewskiego

**Odrodzenie człowieka
a czasy obecne.**

**Po dymisji
hr. Czernina.**

Pojedynek dyplomatyczny, jaki stoczyli między sobą premier gabinetu francuskiego Clemenceau z ministrem austro-węgierskich spraw zagranicznych hr. Czerninem, skończył się dymisją tego ostatniego. Bardzo prawdopodobnie i Clemenceau nie zdoła utrzymać się na stanowisku

wobec wzburzenia opinii publicznej we Francji, obrażonej rewelacjami jej premiera, opartymi na sfałszowanym liście J. C. Mości Cesarza Karola.

Kto dopuścił się fałszerstwa listu, dotychczas jest zagadką trudną do rozwiązania. Niepodobna bowiem bodaj na chwilę przypuścić, że szwagier cesarski książę Burboński, do którego list rzeczony miał być skierowany, dopuścił się podobnego czynu.

Przeoczy temu nie tylko stanowisko wysokie księcia Burbońskiego, lecz i jego prawy charakter; przede wszystkim zaś względ na samą treść listu i jego cel.

Z drugiej strony Clemenceau, gdyby nawet list ów był faktem, nie powinien był ujawniać go publicznie. Był to z jego strony błąd nie do darowania.

Wytrawny polityk, tej miary co Clemenceau, nie mógł popełnić takiego błędu przez lekkomyślność, bo przecież tym sposobem uniemożliwił dalszy tok rokowań pokojowych.

co bynajmniej nie leży w interesie koalicji. Rodzi się zatem mimowoli pytanie, że fałszerstwa dopuściła się jakaś osobistość z obozu koalicji w celu posiania niezgody pomiędzy sprzymierzonymi z sobą ścisłe Austro-Węgrami a Niemcami.

Clemenceau wiedział o fałszerstwie, list jednak umyślnie ogłosił, by zatarg austro-niemiecki doprowadził do takiego zaostrzenia, po którym nie mogłoby już być mowy o powrocie do dawnych stosunków.

Stary intrygant Clemenceau mógł się zdobyć na podobny manewr.

Pierwotnie Clemenceau wspominał tylko o istnieniu listu; gdy mu jednak hr. Czernin zarzucił kłamstwo, treść listu ogłosił. Hr. Czernin popełnił zatem błąd karygodny dla dyplomaty, który nigdy nie powinien tracić spokoju i równowagi. Uniósł go widocznie temperament, co jednak nie pozwoliło mu pozostać dłużej na wysoce odpowiedzialnym stanowisku kierownika sprawami zagranicznymi monarchji naddunajskiej.

Znamienne są wszelako wyjaśnienia w kwestji dymisji hr. Czernina, które podaje korespondent wiedeński „Kölnische Ztg.” Pisze on między innymi: Ten, kto zaglądał za kulisami dyplomacji, wie, jakie trudności miał do pokonania hr. Czernin. Poprzedni rękrypt cesarski o amnestji, wydany bez wiedzy hr. Czernina, już prawie był dostatecznym powodem jego podania się do dymisji. Następnym takim powodem była niespodziewana dymisja szefa kancelarji cesarskiej hr. Pelzera. Było to oznaki, wskazujące dość wyraźnie na istniejące nieporozumienia, czyniące

działalność hr. Czernina coraz trudniejszą.

Znanym jest powszechnie jego program pokojowy który swego czasu wywołał sensację powszechną i przyjęty był z uznaniem przez opinię publiczną. W myśl tego programu hr. Czernin usiłował dalej prowadzić swoją politykę, lecz do urzeczywistnienia jego planów koniecznym było ścisłe porozumienie z koroną.

Hr. Czernina zaś zbyt często unosił jego żywy temperament, co już zarysowało się podczas układów pokojowych w Brześciu Litewskim.

Następca hr. Czernina wbrew pogłoskom, wysuwającym na to stanowisko hr. Juljusza Andrassy'ego, luk hr. Esterhazego, mianowany został poprzednik hr. Czernina bar. Burjan, wspólny minister skarbu Austro-Węgier.

Baron Burjan nie tylko jest wytrawnym mężem stanu, cieszącym się zaufaniem swego Monarchy, lecz wyborym znawcą panujących obecnie stosunków w sytuacji dyplomatycznej i militarnej. Świadomy on jest biegu spraw bieżących polityki zewnętrznej dualistycznej monarchji w najdrobniejszych szczegółach.

Po ustąpieniu hr. Berchtolda w styczniu roku 1915, baron Burjan objął stanowisko wspólnego ministra spraw zagranicznych Austro-Węgier i pozostawał na nim do grudnia r. 1917.

Podczas jego urzędowania zaszły najdonioślejsze wypadki w wojnie obecnej: wypowiedzenie wojny Austrii przez Włochy, wystąpienie zbrojne Bułgarii i przyłączenie się jej do sojuszu z państwami centralnymi, zatarg z Ameryką o akcje łodzi podwodnych niemieckich, proklamowanie przez oba mocarstwa Środkowej Europy niepodległego Królestwa Polskiego.

Baron Burjan liczy obecnie 67 lat wieku. Jest on osobistym przyjacielem hr. Stefana Tiszy i zwolennikiem jego programu politycznego. Karjerę swoją rozpoczął w Rosji i na Bałkanach, jest więc wyborym znawcą panujących tam stosunków i nastrojów.

Jako mąż stanu jest on obecnie najtrafniej dobranym politykiem dla objęcia spadku po hr. Czerninie.

Nikt bowiem lepiej od niego nie zna wszystkich arkanów polityki obecnej, co wielce mu ułatwi dalsze prowadzenie układów, nawiązanych przez jego poprzednika.

Baron Burjan jest zdeklarowanym zwolennikiem ścisłego przymierza Austro-Węgier z Niemcami, co dodatnio wpłynie na jego stanowisko w Berlinie, gdzie wiadomość o jego nominacji przyjęto z wielkim uznaniem.

St. Ep.

W sprawie kolonji letnich dla dzieci szkół miejskich.

W roku ubiegłym kilku kierowników łódzkich szkół miejskich umieściło swe szkoły wraz z personelem nauczycielskim na czas ferji letnich na wsi.

Jak pobytna na wsi dodatnio wpłynęła na rozwój fizyczny

głodnych naszych dzieci szkolnych, potwierdza fakt, iż u niektórych waga powiększyła się do 15 f.

Niestety, społeczeństwo łódzkie i nasze instytucje nie poparły należycie tych obywatelskich zamierzeń nauczycielstwa, a R. O. wypłaciła na ten cel śmiesznie znikomą sumę, bo aż po 3 rb. na dziecko na cały czas pobytu na wsi, to też cały ciężar pracy był słożony na barki nauczyciela.

Nauczyciel musiał przedewszystkiem sam wyszukać dla swej szkoły letników, wystarać się o przepustki, o zmniejszenie opłaty za przejazd, następnie sprawa wyżywienia dzieci była również złożona niemal całkowicie na barki nauczyciela.

Trzeba było z wórczkami na plecach chodzić od dworu do dworu, by otrzymać trochę kaszy, najczęściej peluszek lub wyki.

Jeżeli do tego dodamy, że nauczyciel był odpowiedzialny za moralność swych wychowanków, przyjdziemy do wniosku, że nauczyciel musiał czuć literalnie dzień i noc, by podobać zadaniu — nie też dziwnego, że zamiast odpocząć, wrócił rozbity na duszy i ciele.

Zbliża się czas wakacji.

I w tym roku nauczyciel nie powstrzyma się od tak wzniosłej społecznej pracy, ratowania od głodowej śmierci i chorób nasze szkolne dzieci, ale musi pamiętać i o swym zdrowiu fizycznym i duchowym, by po odpoczynku intensywniej pracować.

Nieznający ciężaru pracy nauczyciela ludowego zazdroszczą nam tego wypoczynku, zapominając, że inna jest rzecz praca fizyczna, a inna jest rzecz siedzenie przy biurku, lub pieczętowanie kart chlebowych, a inna nauczanie.

Bez odpoczynku nauczyciel wkrótce straciłby swe siły, doszedłby do szaleństwa. To też, by szkoła na tem nie ucierpiała, nauczyciel musi korzystać ze względnie odpoczynku w czasie letnich ferii, ale pomimo to gotowiliśmy pracować dla biednych naszych dzieci, o ile społeczeństwo nam w tem pomoże, a instytucje, zajmujące się sprawą wysyłania dzieci na wies zrozumieją, że wysyłanie dzieci w pojedynkę, oddaje ich na łaskę i niełaskę właścicielom, którzy są zdania, iż każde dziecko miejskie jest conajmniej złodziejem, to też i odpowiednio je traktują, a skutki takiego „wychowania“ dopiero stwierdzamy w szkole po powrocie dziecka.

Takie załatwienie sprawy, śmiem sądzić, nie jest dobre. O ileż więcej celowym jest wysyłanie dzieci partjami, pod nadzorem nauczyciela, czyli tworzenie kolonii.

My, jako najbliższej stojący tej sprawie, stwierdzamy, iż dzieci szkolne cierpią głód, marnieją. Gruźlica dziesiątkuje naszych wychowanków, a my bezradni patrzeć musimy nato, i stwierdzamy, że niema mowy o normalnym prowadzeniu zajęć szkolnych w takich warunkach, więc czas wakaacji należy przyspieszyć i minimum 5000 wychowanków szkół miejskich pod opieką 200 nauczycieli już w maju ewakuować z Łodzi na wies.

Do moźnych tego świata zwracamy się z prośbą: pomóżcie nam ratować dzieci ludu.

Apelujemy do opiekunów szkolnych, do sejmików powiatowych, o pomoc finansową.

Wezwijmy R. O. o wyszukanie letnisk dla kolonii, a władzę szkolną prosimy o pomoc moralną w tej sprawie.

My ze swej strony chętnie i bezinteresownie oddamy swą pracę, byleby tylko sprawę wyżywienia dzieci na kolonjach, wziął w swe ręce ktoś inny, gdyż to jest ponad siły nasze.

Naszym obowiązkiem moralnym i społecznym, jako nauczycieli ludu, jest ratować polskie młode pokolenie od zagłady, to też od tego nie uchylamy się, lecz prosimy o należyta pomoc.

Kronika

— Egzaminacje maturalne w b. roku szkolnym odbędą się według regulaminu egzaminów dojrzałości.

Zgodnie z tym regulaminem Szkoły mają zgłosić się do Ministerstwa przed 20 kwietnia z prośbą o zorganizowanie Komisji Egzaminacyjnej w klasie 8-ol.

Decyzje o przyznaniu szkołom komisji egzaminacyjnych i ich składzie nastąpią w pierwszej połowie maja.

Egzaminacje dla eksternów odbędą się po wakacjach letnich — czas i miejsce egzaminów dla eksternów będą do wiadomości podane później.

— Rada szkolna m. Łodzi. —

W środę pod przewodnictwem inspektora Grabińskiego odbyło się pierwsze zebranie Rady szkolnej okręgu m. Łodzi w lokalu wydziału szkolnictwa przy ul. Średniej № 14. Zebranie poświęcone było dopełnieniu składu Rady szkolnej, przyczem w głosowaniu największą ilość głosów otrzymał dyrektor Tulin.

Następne zebranie odbędzie się po otrzymaniu przez wszystkich członków urzędowej nominacji z ministerjum W. R. i Ośw. Publ.

— Odczyt ks. Oraczewskiego
Dzisiejszy odczyt w Sali Koncertowej znanego filozofa i myśliciela chrześcijańskiego ks. Czesława Oraczewskiego wzbudził w całym mieście zrozumiałe zainteresowanie.

W prelekcji swej p. t. „Odrodzeniu człowieka a czasy obecne“, ks. Oraczewski poruszył szereg zagadnień ogólnoludzkich i mówił będzie o dziejach odrodzenia, o człowieku dzisiejszym, o okultyzmie, o żywej wiedzy, o powrocie do źródeł i umysłowości starożytnych. W końcu ks. Oraczewski przejdzie do najżywczej i najbliższej dziś kwestii reformacji ducha i przeprowadzi analogię między ideałami Chrystusa Pana a czasami obecnymi — to jest poruszy najaktualniejsze obecnie zagadnienie społeczne.

Początek odczytu o 8 wiecz. Pozostałe w niewielkiej tuż ilości bilety są do nabycia przy kase Sali Koncertowej.

Ks. Oraczewski przybył już do Łodzi.

— Z Uniwersytetu Ludowego.

Zarząd Uniwersytetu Ludowego, pragnąc dać możliwość korzystania z wykładów tej szerzej słuchaczów, która, będąc zawsze zajęta w dni powszednie, nie może uczęszczać do sal Uniwersytetu Ludowego w godzinach zwykłych wykładów, postanowił zorganizować cykl wykładów niedzielnych. Pierwsze dwa wykłady odbędą się w sali Stow. handlowców polskich przy ul. Piotrkowskiej 108. Oprócz tego pp. Kern i Waszkiewicz zadeklarowali gotowość wygłoszenia specjalnych odczytów o znaczeniu uniwersytetów ludowych. Te odczyty będą wygłoszone w okolicach Górnego Rynku i Bałut, w celu zaangażowania pomiędzy ludnością tych dzielnic i pobudzenia ich chęci do nauki.

W dniu 3 maja w sali Uniwersytetu Ludowego przy ul. Piotrkowskiej 91 będą wygłoszone dwa odczyty okolicznościowe.

— Przedłużenie subskrypcji pożyczki wojennej. Łódzka Główna Kasa Policyjna — Spacerowa 14 przyjmując podpisy na VIII niemiecką pożyczkę wojenną jeszcze do 18 maja r. b.

— W kwestii stołowni dla pracowników miejskich. W celu ostatecznego omówienia sprawy otwarcia stołowni dla pracowników miejskich i związanych z nią kwestii natury technicznej, odbędzie się jutro zebranie zarządu stołowni z udziałem delegatów wszystkich wydziałów z zarządu miejskiego.

Lokal stołowni przy ul. Piotrkowskiej 53, jest obecnie doprowadzony do należytego stanu i prawdopodobnie przed końcem bieżącego miesiąca będzie oddany do użytku publicznego.

— Oczyszczanie domów. Wydział zdrowotności publicznej rozstał do właścicieli domów dzielnic

cy północnej miasta wezwanie piśmienne do oczyszczenia wszystkich mieszkań, suteryn, sieni, stajni i td. Oględziny tych domów dokonywane będą przez 8 dezynfektorów miejskich. Rozpoczną się one 24 kwietnia.

Ze związków i stowarzyszeń

× Ze Stow. nauczycieli chrz.
Na jutrojszym posiedzeniu sekcji nauczania elementarnego omówione będą następujące sprawy: 1) program obchodu rocznicy 3 maja w szkołach początkowych, 2) sprawozdanie komisji wiecowej, 3) wystawienie żądań podwyższenia płacy nauczycielskiej.

Stosownie do uchwały, przyjętej przez sekcję w ubiegłą sobotę, członkowie, życzący sobie przebyć czas ferii letnich na wsi i otrzymać bezpłatne mieszkanie w lokalach szkół wiejskich, proszeni o zapisywanie się na listę w kancelarii stowarzyszenia.

W piątek, 26 b. m. o godz. 5-ej po południu w lokalu własnym odbędzie się zebranie wszystkich członków Stowarzyszenia, pragnących należeć do Oddziału Zrzeszenia nauczycielstwa polskich szkół początkowych, celem zorganizowania rzeczowego oddziału i dokonania wyborów do zarządu.

Teatr i Muzyka.

Występy operetki polskiej.

Wobec nieotrzymania na czas paszportów przez zespół operetki kieleckiej zamiast niej zjeżdża do Teatru Polskiego w Łodzi operetka polska pod dyktando Henryka Czarnieckiego, która zagości w Łodzi 7 dni, od poniedziałku dnia 22 do niedzieli d. 28 kwietnia.

Na czas pobytu w Łodzi dykcja operetki zaangażowała znakomitego artystę teatru „Nowości“ w Warszawie p. Józefa Redo, który wystąpi gościnnie we wszystkich przedstawieniach, nie wyłączając popołudniowych.

Jak się dowiadujemy, chóry operetki polskiej zostały uzupełnione, a powierzenie ról tytułowych artystce tej miary co Redo, niezawodnie przyczyni się do powodzenia imprezy — wobec czego należy się spodziewać, iż zawód uczyniony publiczności przez zespół operetki kieleckiej z nawłazką zostanie wynagrodzony i przepelniona widownia mile powita sympatycznego, a dawno niewidzianego gościa.

Pierwsze przedstawienie odbędzie się nieodwołalnie w poniedziałek dn. 22 kwietnia. Dana będzie wyborna operetka „Księżna Czardasza“ z p. Redo w roli głównej.

Bilety są już do nabycia w cukierni Roszkowskiego.

WOJNA

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo).

Wielka Kwatera Główna, 17-go kwietnia.

Zachodnia widownia wojny

Nieprzyjaciel oddał nam wczoraj wielkie połacie ziemi flandryjskiej, okupionej przez niego wielkimi ofiarami w ciągu wielomiesięcznych walk.

Armia generała Sixta Arnima, następując ostro na uchodzącego krok za krokiem przeciwnika, odebrała mu Poelkapelle, Langemarck, i Zonnebeke i odrzuciła nieprzyjaciela za strumień Stee.

Na południu od jeziora Blankart nieprzyjaciel kontratakami zahamował nas w posuwaniu się naprzód.

Na północy od Lys zdobyliśmy teren pod gęstą osłoną ognia i uśmierzyliśmy kilka siedlisk karabinów maszynowych. Walki w ostatnich dniach dały nam z górą 2500 jeńców, kilka armat i wiele karabinów maszynowych.

Na polu bitwy po obu stronach Somme wzmagają się od czasu do

czasu walka ogniowa nabiera większej siły pod Moreuil i Montdidier.

Na wschodnim brzegu Mozy powiodły się w zupełności mniejsze przedsięwzięcia pod Ornes i Watronville, dając nam w rezultacie jeńców.

Na północy od Flerey (między Mozą a Mozela) rozchwiała się z dużymi stratami energiczne natarcie francuzów.

Z pozostałych terenów walk nie nowego.

Pierwszy General-Kwatermistrz
Ludendorff.

Komunikat francuski.

Komunikat francuski z dnia 17 kwietnia po południu. Nad frontem Somme i Olse dość gwałtowna czynność artylerii oraz obustronna akcja patrolowa. Francuzi wykonali kilka wycieczek i wzięli jeńców. Na wschód od Samogneux na prawym brzegu Mozy nie powiodł się atak niemiecki. Zresztą noc minęła spokojnie.

Komunikat angielski.

Sprawozdanie angielskie z 17 kwietnia rano: Wczoraj wieczorem przedsięwzięliśmy pomyślny kontratak w pobliżu Wytschaete. Pod Metteren nasz atak również przywrócił dawniejsze położenie, i ta wieść jest w naszych rękach.

Przez całe wczorajsze popołudnie i wieczór odpierano ponownie ataki nieprzyjacielskie na północy od Bailleul ze stratami nieprzyjaciela. — Na postępujące naprzód zwarte oddziały piechoty niemieckiej nasza piechota skierowała ogień, i inne oddziały nieprzyjacielskie poniosły ciężkie straty.

Komunikat belgijski.

Sprawozdanie belgijskie z 17 kwietnia. Dziś rano Niemcy z całą siłą atakowali nasze posterunki pomiędzy jeziorami Blankart a koleją żelazną z Ypres do Thourout. Udało im się wtargnąć do niektórych posterunków, ale nasze wojska ich stamtąd wyparły energicznymi kontratakami. Około 600 jeńców pozostało w naszych rękach.

Komunikat włoski.

Sprawozdanie włoskie z dnia 17 kwietnia. Patrole angielskie na płaskowyżynie Asiago i patrole włoskie w okolicy Monte Tomba wzięły jeńców i zdobyły sprzęt wojenny. W zatoce Gondo na wschodzie od Fossalty przeszkodziliśmy nieprzyjacielowi dobrze skierowanym ogniem karabinów maszynowych w spuszczeniu łodzi na wodę, i nasz oddział atakujący, który odważnie przeprawił się na lewy brzeg rzeki Piave, i zadał mu straty. Skuteczny ogień naszej artylerji w dolinie Lagarina trafił pociąg wojskowy na stacji w Roverto. Wznieśliśmy pożar w obozie pod Mori.

Telegramy.

Lloyd George o położeniu.

LONDYN, 17.4. — Zanim Lloyd George wypowiedział się o położeniu wojennym, udzielił wiadomości, że opinia w Ameryce oświadczyła się za ustawą o powinności, jeżeli Irlandia otrzyma samorząd. Jest to kwestia bytu dla Anglii w chwili obecnej. Dlatego rząd po sprawozdaniu komisji dla spraw irlandzkich przyszedł do przekonania, iż samorząd Irlandji jest środkiem militarnym.

Gdyby rząd tej ustawy jak środka wojennego nie mógł przetrwać, wtedy nie mógłby też brać na siebie odpowiedzialności za to, co nastąpi. Wówczas nietylko zmusiłby irlandczyków do przejścia na stronę ofiar wojennych, lecz także zapewniłby zasadę samostanowienia, za którą Anglia walczy gdzie indziej.

W dalszym ciągu oświadczył Lloyd George: Mam pełną wiarę Właśnie mówiłem z pewnym generałem, wracającym z frontu, który widział generałów teraz walczących

s. t. p.

Jan Korwin Szymanowski

kawaler, prokurent banku Wolżański - Kamskiego.

zmarł po krótkich, cierpieniach dnia 16 kwietnia 1918 r.

O dniu pogrzebu nastąpi osobne zawiadomienie.

Pozostała w głębokim żalu

Rodzina.

Straciliśmy teren, atoli nie straciliśmy tego, od czego nasz byt zawisł. Wróg chce zniszczyć angielską armję. Zadał on, niestety, nam ciężkie straty, atoli są one niczem w porównaniu do poniesionych przez niego. Jeżeliśmy gotowi do użycia wszystkich środków; jeżeli Anglja i Irlandja pójdą razem, wówczas zwyciężymy. Wśród wielkich oklasków George opuszcza parlament.

Clemenceau o pertraktacjach Austrii.

PARYŻ, 18.4. Doniesienie Agencji Havasa: na wspólnym posiedzeniu komisji do spraw zagranicznych, armji i marynarki, Clemenceau mówił o okolicznościach, w takich Austrija podejmowała próby, by przy

pomocy pertraktacji pokojowych wprowadzić rozłam wśród koalicji. Clemenceau cały materiał aktywny w tej sprawie doręczył komisji do spraw zagranicznych, która go opracuje i złoży odnośne sprawozdanie.

Paryż pod grozą bomb.

BERN 18 kwietnia Ostatni niemiecki atak powietrzny na Paryż w nocy z 12 na 13 kwietnia wyrządził, jak donoszą pisma paryskie, znaczne szkody. Prasa komunikuje iż na pewnej bardzo ruchliwej ulicy w centrum miasta bomba uczyniła olbrzymią wyrwę na przeciw kolei podziemnej, przerywając dopływ gazu. Wybuch oraz pożar, przezeń wzniecony, wyrządził niezwykle wielkie szkody materialne. — W promieniu

200-metrowym wszystkie domy zostały uszkodzone. Również stacja kolejki podziemnej została silnie uszkodzona. Wiele osób zostało w tym miejscu zabitych i wiele zasypanych.

Pisma komunikują, iż Niemcy obrali nową taktykę. Przypuszczają, że lotnicy niemieccy przelecieli łagodnym spadkiem nad liniami niemieckimi, ażeby nie zwracać uwagi hałasem motorów. Natychmiast po pierwszym alarmie wieczorem o godz. 10. m. to. usłyszano również pierwszy wybuch.

O zagrożeniu kopalni w Bethune.

BERN, 18 kwietnia. Eksploatację kopalni węgla w Bethune, znajdujących się obecnie pod ogniem niemieckim, narazie zawieszono. Na konferencji pomiędzy Clemenceau, Pochem i Petainem mają być poczynione przygotowania, celem swentualnego zatopienia kopalni w razie potrzeby.

Zawieszenie komunikacji.

ROTTERDAM, 18.4. — „Nieuwe Courant“ donosi, że prywatna komunikacja okrętowa na linii Calais—Dover została całkowicie zawieszona.

Komunikat urzędowy motywuje to zarządzenie koniecznością zapobieżenia szpiegowi.

Obecnie komunikacja między Francją a Anglią odbywa się wyłącznie na linii Le Havre—Portsmouth.

Telegramy własne

(Ag WAT z ostatniej chwili)

Nowy projekt królewski

HAGA, 18.IV (w.)—Holenderskie „Nieuwe bnto“ donosi z Londynu: Podczas rozpraw nad sprawą obowiązkowej służby wojskowej w Irlandji, król angielski zaproponował przyjęcie nowego paragrafu, według którego każdy dekret, jakoby na mocy nowego prawa miał się ukazać, podlegać ma akceptacji Izby niższej, lub też Izby lordów.

Paragraf ten został przez Izbę przyjęty.

„Manchester Guardian“ w artykule wstępnym podkreśla znaczenie i doniosłość tego paragrafu i pisze: Rozszerzenie prawa o obowiązkowej służbie wojennej na Irlandję mogło być wprowadzone jedynie na mocy dekretu królewskiego. Skutkiem nowego postanowienia Izba niższa otrzymała prawo sprzeciwienia się temu rozszerzeniu, o ileby irlandzcy wyrazili swe zadowolenie z Home rule'u.

Obecnie więc rząd ma okazję do natychmiastowego wprowadzenia Home rule'u i można oczekiwać, że irlandzcy, z chwilą, gdy kraj ich otrzyma wolność, wyrażą natychmiast gotowość przyjęcia większego udziału w walce.

Warszawskie Akcyjne Towarzystwo Pożyczkowe na zastaw ruchomości (LOMBARD AKCYJNY)

Oddział I-szy Łódzki przy ulicy Zachodniej Nr. 31.

Oddział II-gi Łódzki przy ul. Pasaż Majera Nr. 11 (róg Sienkiewicza Nr. 23)

zawiadamia, iż dnia 7 maja 1918 r. i dni następnych w sali licytacyjnej przy ul. Zachodniej № 31, poczynając od godziny 10 rano, sprzedawane będą przez publiczną licytację zastawy we właściwym czasie nieprolongowane, a zastawione w Oddziale I-ym Zachodnia 31 i Oddziale II-gim Pasaż Majera № 11 (róg Sienkiewicza № 23) Zastawy wymienione składają się z wyrobów: złotych i srebrnych, drogich kamieni, pereł, zegarków kieszonkowych, maszyn do szycia, do pisania, oraz różnych towarów lokciowych i ubrań. Z rozpoczęciem licytacji prolongata zastawów na sprzedaż wystawionych — przyjmowaną nie będzie, ktoby jednak życzył sobie prolongować takowe nadal, winien uskutecznić to przed rozpoczęciem licytacji

Do sprzedaży kwalifikują się № № zastawów.

W Oddziale I-szym Zachodnia № 31

58907	140660	153162	163345	169774	177040	184122	189624	193580	194886	196500	197507	199185	202146	203079	204144	205133	205672	206061	206407	206732	207059	207405
69704	885	445	596	796	74	184	789	597	896	511	544	192	200	632	472	141	691	66	408	737	60	405
76863	141008	838	597	801	150	215	795	605	994	563	599	199	228	688	468	153	703	75	418	742	61	406
34493	480	154456	601	822	383	287	861	612	195062	605	612	217	288	725	497	155	705	78	418	746	63	407
87548	661	495	673	170020	385	354	867	634	85	608	613	235	354	760	506	182	710	84	420	749	66	411
91566	866	747	685	136	178037	422	938	677	127	617	614	260	399	776	509	222	712	100	422	750	75	412
95722	986	934	164006	216	168	455	979	693	150	638	727	515	436	777	514	224	718	104	429	759	85	420
96393	142514	935	194	509	481	487	190118	700	155	699	792	674	496	789	515	229	719	133	431	760	100	425
102061	624	155652	242	510	900	721	420	725	176	719	877	726	536	793	531	237	727	134	450	761	109	428
108772	746	496	376	511	179058	776	536	757	205	725	900	778	540	795	537	245	730	133	463	772	110	431
105055	990	156368	381	512	73	792	581	761	209	768	198008	793	599	824	554	258	731	148	469	776	115	432
108464	143231	384	486	843	136	875	680	765	263	771	34	802	641	857	569	320	745	149	470	784	117	442
109026	348	472	531	883	216	185201	757	772	317	774	41	826	672	866	696	326	753	150	485	785	129	447
107	504	522	642	958	237	259	776	833	356	781	49	870	724	873	597	323	755	164	492	793	134	449
110380	565	628	705	979	246	362	821	854	367	791	56	886	857	886	598	345	767	182	516	805	137	451
716	144291	586	927	171028	569	475	191390	862	400	817	120	939	893	910	641	347	769	186	519	821	138	453
717	354	977	165089	52	693	590	571	869	403	874	134	200077	898	926	654	356	770	195	530	833	143	454
718	505	157090	454	63	808	627	622	975	434	878	153	119	906	928	955	397	774	196	547	843	151	455
720	662	135	619	513	828	716	626	194012	442	888	158	129	916	969	679	401	775	198	582	846	152	456
722	964	273	843	561	883	797	682	55	472	917	177	191	917	976	681	406	785	202	584	868	153	458
111012	976	319	166263	569	180024	186024	700	124	503	925	192	209	944	204012	685	411	786	208	585	869	166	459
112733	145122	552	368	595	405	41	701	186	524	934	272	216	947	18	711	428	794	217	594	874	181	466
114660	179	586	497	680	486	211	192498	187	527	946	326	562	971	20	723	431	801	225	595	876	184	464
114287	534	696	650	686	503	406	531	233	539	968	339	689	203050	35	726	442	804	247	596	900	189	471
117235	851	158195	811	752	504	518	547	253	551	977	347	693	72	40	727	457	815	254	601	901	190	489
236	146338	297	832	757	909	594	624	254	561	990	350	708	73	53	765	464	824	258	604	902	208	497
237	384	519	915	886	181047	734	636	262	533	996	370	712	171	57	766	471	827	261	619	903	210	501
592	534	159009	167032	895	135	910	701	264	648	197012	382	766	181	106	795	472	836	263	637	904	218	505
927	784	122	81	172098	206	187057	713	275	729	13	388	798	201	116	807	473	842	276	643	931	219	506
113495	980	210	133	619	235	104	734	234	754	19	389	817	233	126	809	477	846	280	644	944	223	512
120864	147421	591	237	645	512	265	744	288	759	76	440	329	242	140	825	481	873	289	650	957	224	513
121688	447	703	493	791	556	285	788	314	768	88	504	333	261	149	862	485	903	293	652	958	231	515
122202	148728	712	542	979	941	843	847	332	807	95	530	393	291	159	863	505	909	300	656	962	243	521
551	149559	806	591	173423	182005	846	859	343	858	102	581	962	329	169	909	508	914	303	659	966	252	523
123055	874	819	776	437	69	914	882	344	870	106	613	964	336	170	914	520	918	310	660	987	258	531
82	150279	920	823	517	210	188114	894	358	871	116	674	201064	353	173	923	523	925	317	661	990	267	536
273	359	160004	334	545	211	153	943	403	906	132	711	134	366	215	965	529	931	319	664	996	273	544
124219	859	131	955	174011	272	201	193013	406	918	136	715	136	370	217	932	532	935	322	672	997	285	547
514	873	318	168305	193	389	233	51	407	976	174	743	186	375	256	984	533	936	327	678	207000	289	548
876	151033	760	451	346	413	388	56	408	979	183	749	212	470	263	988	552	943	328	680	7	292	552
126914	85	796	501	773	444	395	83	423	988	200	755	234	486	290	993	568	944	329	684	10	293	566
127130	328	834	540	175016	554	422	98	431	991	203	766	341	500	294	205003	569	946	330	686	20	297	569
823	447	161084	571	23	587	446	168	446	196149	258	819	375	523	306	5	590	970	343	688	21	311	573
129550	477	182	576	85	587	500	175	459	165	262	821	510	525	332	9	591	979	344	689	22	331	575
698	604	387	672	139	729	505	207	461	181	279	982	731	565	333	33	592	983	345	693	25	334	579
130683	710	934	834	181	850	524	209	466	183	287	190001	772	597	334	55	597	937	346	696	27	335	580
133208	889	162034	908	462	901	557	247	596	253	299	2	843	599	336	61	593	994	348	700	44	351	582
134470	152159	142	909	484	183021	575	248	622	290	344	11	864	618	349	62	612	206002	350	701	52	352	
561	411	156	970	682	153	638	292	670	325	388	48	900	631	374	69	615	3	358	703	53	360	
136746	561	630	169050	755	228	654	299	678	329	401	86	956	636	407	72	627	9	362				

Oddział II-gi

2579	28159	34209	40804	44880	47270	51012	53576	54649	55436	56121	56741	57261	58024	59209	59852	60276	60681	60849	61086	61257	61449	61594
3142	452	219	956	922	276	13	605	709	437	128	743	302	27	288	856	277	634	861	97	261	451	599
4491	493	673	41133	926	337	45	609	713	441	164	781	303	29	295	887	278	637	871	103	266	460	612
6803	610	735	272	981	687	57	626	753	451	176	787	306	41	373	888	279	675	873	105	269	464	613
10661	611	35125	412	—	861	139	640	777	460	181	810	313	128	390	890	291	676	875	108	273	468	619
11781	815	278	604	45078	870	182	699	809	465	210	819	326	164	406	892	293	639	885	110	274	470	621
12178	29330	397	672	96	903	282	701	832	480	247	851	401	175	417	896	312	700	894	111	293	471	622
376	331	422	765	185	949	383	705	843	483	258	872	415	176	419	904	315	701	901	112	295	476	623
13056	495	447	791	282	—	385	723	856	519	262	889	430	135	439	916	319	703	902	116	307	479	624
751	634	891	875	593	48015	368	724	862	527	267	902	431	205	453	922	324	705	905	117	312	480	625
752	710	994	42055	668	41	390	765	865	536	288	917	445	242	514	937	340	711	910	127	319	481	626
15436	939	36122	149	730	133	451	876	893	542	298	933	454	233	551	944	341	712	915	132	327	482	627
16141	30179	206	294	731	308	545	932	909	556	323	952	439	295	558	957	356	714	925	133	329	493	628
192	409	621	529	904	49126	584	938	932	601	329	963	505	350	576	964	387	718	932	135	333	494	629
503	550	797	853	956	140	610	976	934	627	384	980	513	381	621	972	372	722	936	138	340	495	630
514	562	879	969	968	217	613	985	55012	661	389	986	544	399	636	979	381	729	939	139	349	496	631
656	833	913	—	46020	332	—	54003	42	662	434	57000	560	420	633	996	377	730	940	144	351	501	632
18673	—	37216	43213	87	357	52072	18	75	667	440	5	567	486	648	998	422	731	943	157	352	508	—
907	31084	241	278	88	397	279	87	77	670	470	8	576	488	656	—	424	743	951	158	355	511	227053
20241	166	457	389	250	469	353	95	81	727	485	11	585	495	693	60015	426	745	953	162	370	512	—
907	167	650	457	305	531	356	118	92	728	489	20	592	565	717	21	435	752	957	171	375	517	—
21567	804	838	492	352	616	398	163	100	770	504	21	617	569	—	45	437	757	967	193	380	518	—
22305	980	997	521	353	706	399	168	172	798	507	26	626	609	722	46	438	758	976	198	381	525	—
562	32017	38017	588	386	731	406	174	173	826	—	27	633	653	723	84	455	761	978	200	—	531	—
563	161	66	601	387	758	464	244	180	853	520	71	665	661	725	112	492	771	983	207	383	535	—
584	342	662	602	523	50035	556	261	197	881	529	77	720	671	726	124	498	779	996	209	393	536	—
23591	447	663	605	544	198	610	301	222	885	530	103	730	694	728	136	509	781	—	214	394	542	—
928	461	892	606	684	334	612	349	—	940	603	120	736	762	731	137	518	782	61019	222	397	553	—
24582	529	—	949	865	335	613	412	252	959	611	126	740	923	754	138	522	783	32	223	400	554	—
—	657	39328	44009	868	342	853	435	260	964	612	135	—	957	762	139	523	785	35	224	402	555	—
25082	38083	430	185	901	371	835	—	276	996	617	139	795	961	771	144	526	795	44	227	416	557	—
92	92	442	221	910	387	913	517	321	—	618	141	827	969	776	160	546	807	45	—	419	558	—
495	201	626	246	925	403	928	528	323	56007	640	142	833	—	806	171	566	813	58	232	423	560	—
832	766	668	258	47125	432	942	533	334	10	655	167	902	59030	808	191	—	822	63	234	426	565	—
27084	836	693	467	126	533	53131	553	349	25	675	184	956	97	809	201	579	—	66	235	427	566	—
299	875	827	468	203	569	188	583	376	27	680	185	961	169	833	213	593	825	67	236	428	572	—
514	903	919	520	248	587	291	598	389	52	711	196	985	174	838	218	602	830	75	242	431	585	—
650	908	40249	556	261	907	372	618	406	89	713	221	989	176	839	263	625	842	77	246	444	586	—
757	34176	512	616	270	929	394	623	421	102	723	222	991	200	847	275	626	847	78	254	445	587	—

TEATR POLSKI. Cegielniana 64. 7 występów Operetki Polskiej ze współdziałaniem we wszystkich operetkach znakomitego artysty teatru „Nowości” — Józefa Redo

W poniedziałek, 22-go kwietnia o g. 7 i pół w. **Wtorek, 23-go kwietnia, o g. 7 i pół w.** W środę, 24-go kwietnia, o godz. 4 po poł. W czwartek, 25-go kwietnia, o g. 7 i pół w.

Księżniczka Czardaszka | **Ewa** | **Targ na dziewczęta** | **Herbacia Luxemburg**

Operetka w 3 aktach Kalmana. | Operetka w 3 aktach Lehara. | Operetka w 3 aktach Jacobi. | Operetka w 3 aktach Lehara.

Bilety do nabycia codziennie w cukierni Roszkowskiego od godz. 10 do 12 w poł. od godz. 4 do 7-jej wiecz.

ODLEWNIA
Tow. Akc. J. JOHN
w Łodzi, Piotrkowska 217,
poszukuje robotników, obznajmionych z pracą na maszynach formierskich.

Warszawskie Akcyjne Tow. Pożyczkowe na zastaw ruchomości (Lombard Akcyjny)
Oddziały Łódzkie: I Zachodnia 31, II Pasaż Mejera Nr. 11 (róg Sienkiewicza 23).
zawładniają, iż d. 7 maja 1918 r. i dni następujących odbywać się będą w sali licytacyjnej przy ulicy Zachodniej № 31.
LICYTACJA
celem sprzedaży zastawów nieprolongowanych we właściwym czasie, a zastawionych w Oddziale I Zachodnia № 31 i w Oddziale II Pasaż Mejera № 11 (róg Sienkiewicza 23). Podczas licytacji prolongeda zastawów, wystawionych na licytację, przyjmowaną nie będzie. Wykaz numerów zastawów, podlegających sprzedaży, będzie ogłoszony w „Nowym Kurjerze Łódzkim.”
Procent odsetkowy ustalony.

W sobotę, 20 b. m. o godz. 2 po poł. w lokalu własnym Miłsza 46, odbędzie się
zebranie członków Zgromadzenia Rzeźników
O punktualnym przybyciu proszę
Zarząd.

Niniejszym zawiadamiamy P.P. Członków
Stow. Spoż. „Wyzwolenie”
że dalszy ciąg zwyczajnego ogólnego zebrania odbędzie się w d. 21 kwietnia 1918 r., w SALI TOW. AKC. L. GAJERA, Piotrkowska 301, o godz. 2-jej po poł., z następującym porządkiem obrad:
5) Sprawozdanie komisji, wybranej do sprawdzenia rachunkowości Stowarzyszenia w r. 1917;
6) Sprawy czystego zysku.
7) Sprawy połączenia.
8) Zatwierdzenie budżetu na rok 1918.
9) Wybory członków Zarządu i komisji Rewizyjnej.
10) Wolne wnioski, (rozpatrywane będą tylko te wnioski które zostaną złożone prezydjum Zebrania (Biuro Zjednoczonych Kooperatyw Łódzkich, Piotrkowska 215) najpóźniej na 3 dni przed terminem zgromadzenia)
Sekretarz: I. Trzeszczak. Przewodniczący: St. Dippel.
Assesorowie: F. Jaranowski, W. Cynamon.

Przedsiębiorstwo przewozowe
M. LENTZ
Przejazd Nr. 2. - - Przejazd Nr. 2.
Specjalność: **Załatwianie przeprowadzek w kraju i zagranicą oddzielnymi wagonami, bez przeładowywania.**

Rutynowana nauczycielka
przyspasabia na stopnie celujące do wszystkich klas szkół średnich. Specjalność: język niemiecki i matematyka. Analfabetów wyucza w krótkim czasie polskiego, niemieckiego i arytmetyki do buchalterji.
Benedykta 14 m. 23.

W niedzielę, 21 b. m. o godzinie 3-jej po południu w lokalu własnym, ulica Sienkiewicza 34, odbędzie się:
nadzwyczajne zebranie
członków Związku zawodowego pracowników i pracownic fryzjerskich.

Potrzebny człowiek
do pomocy przy maszynach do czyszczenia i sprzątania zgłaszać się do adm. N. Kurjera Łódzkiego, Zachodnia 37.

OGŁOSZENIA DROBNE:
Do pracowni gorsetów potrzebna zdolna podreżna. Skwerowa 7.
Kupię kalendarze od r. 1850, po jednym egzemplarzu z każdego roku w formie kieszonkowych. Adresy proszę podać w adm. N. K. Ł. Zachodnia № 37.
Kupię kieszonkę kilkadziesiąt pudów sprzedam. Przędzelnia- na № 3.
Maturzystka z wyższą muzyką pragnie spędzić lato w obywatelskim chrześcijańskim domu. Oferuję proszę składować w Kurjerze dla „maturzystki.”
Mam do sprzedania trzy piękne wille z ogrodami owocowymi przy komunikacji kolejek dojazdowych, kto posiada marek 4.000 do 20.000 może kupić domy na przedmieściach Łodzi na bardzo dogodnych warunkach, Władomość: Nawrot 72, lewa oficyna, I piętro m. 16,
Szukana lepsza rzeźlna piśmienna potrzebna. Główna 17 m. 2.
Potrzebni zdolni krawcy do pracowni Leokadi Olejniczaka. ul. Główna № 7.
Pokoje umeblovany dla kobiety do wynajęcia tanio. ul. Sienkiewicza № 32, stróż wskaze.
Potrzebne są zdolne zakleciarki i spódniczarki i staniczarki. Zawadzka № 6. Gelbart.
Sprzedam magiel w dobrym punkcie. Wiadomość: Główna 11. m. 12.
Skradziono portfel zawierający przekaz na 7.800 marek z podpisem Fajwel Raichman.
Urządzenie sklepu kolonialnego z powodu wyjazdu wraz z lokalem i patentem do odstąpienia. Wiadomość: Konstantynowska 40.
Zaginęła legitymacja chlebowa, wydana dla 4 osób na imię Wacława Bime z 6 (15) niezastka.
Zaginął paszport niemiecki rodziny wydany w Konstantynowie na imię Józefa Kiedrzyńskiego.
Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Julji Piotrowskiej i familijny na imiona Bronistawy, Janiny, Jana i Czesławy Piotrowskich
Zaginęła legitymacja chlebowa, wydana dla 9 osób z 7 niezastka na imię Moszka Biełzńskiego.